

Groene Belg 808: 10 of 11 wegen uit klimaatimpasse ? / Rennes Ville Vivrière: als stad zichzelf voedt / Tragikomisch ecologisch / WWF-viswijzer / Lezersreacties / Egypte's grondwet / DHL Connectedness Index

P h g b g r f # ^ i d 9 6 7 : 3 5 C v n | q h w l e h '#
Verzonden: y u i g d j # 6 3 # g r y h p e h u # 5 3 4 5 # 3 - 5 < #
To: P h g b g r f ' p h g b g r f g j y d C v n | q h w l e h '

De Groene Palestijn 808

Onafhankelijk Belgisch e-dagblad - 30/12/2012 - 12 pagina's

10 of 11 wegen uit klimaatimpasse ? / Rennes Ville Vivrière: als een stad zichzelf voedt ? / Tragikomisch 'ecologisch' / WWF's nieuwe viswijzer / Lezersreacties / Egypte's grondwet / DHL Connectedness Index

Palestina: Eindelijk erkend als natie

EDITO

10 of 11 wegen uit klimaatimpasse ?

In het verspillende Doha gaat de VN-klimaatop verder zijn gangetje. Eerder deze week gaven onze vrienden van De Wereld Morgen dan wel niet thuis voor de melkboerenakties - donderdagavond laat had hun webstek er slechts een opiniestuk en een kort blogbericht over, geen eigen doorwrochte bijdrage - ze waren wel zo verstandig een tekst uit het gedrukte tijdschrift Oikos - de denktank van 'Groen' - over te nemen die beloftevol titelt: "**Tien mogelijke wegen uit de klimaatimpasse**".

Auteur van dienst is Groen-politicus **Johan Malcorps**. Zijn werkstuk dwingt **respect** door de diepgang ervan. Maar is het overtuigend ? Malcorps roept op om het Doemdenken te vermijden. Maar zijn zijn uitwegen geloofwaardig ?

De "**Tien mogelijke wegen uit de klimaatimpasse**" die Malcorps voor zich ziet, zijn de nu volgende. Onder ieder van zijn titels, werden van zijn uitleg die zinnen behouden, die aangeven waar het punt om draait. Zo wordt zijn lange tekst ingekort tot volgend 'handig' overzicht. Het besluit van Malcorps werd integraal behouden.

Daarna volgen vragen en een commentaar bij de tekst.

"Tien mogelijke wegen uit de klimaatimpasse" (Schematische weergave)

1. Identificeer "de vijand": de olie- en de steenkoolindustrie

"Meer en meer wordt duidelijk dat de strijd tegen de klimaatverandering wel degelijk een titanenstrijd is met de grote energiemaatschappijen en autoritaire regimes die voor hun voortbestaan geheel afhankelijk zijn van de inkomsten van fossiele brandstoffen.. Zij houden de internationale politiek en economie in een wurggreep, hun belangen zijn sterk verbonden met die van de grote banken, zij zetten de democratie op veel plaatsen in toenemende mate onder druk."
Namen ? Shell, BP, Gazprom ... Hun schaamteloze uitbuiting van de aarde moet op alle mogelijke manieren tegengewerkt worden."

2. Bestrijd alle vormen van klimaatnegationisme, ...

"Het bestaan van een sterk fossiel-industrieel-financieel machtscomplex leidt ook tot forse manipulatie van de publieke opinie en de politiek. (...) Daarbij is er ook een '**conspiracy of silence**': de klimaatproblemen worden steeds zichtbaarder, het aantal overstromingen, hittegolven, bosbranden neemt toe, maar de band met de klimaatsverandering wordt zoveel mogelijk doodgezwegen."

3. ... maar stop het Doemdenken

"Zuiver doemdenken versterkt vooral gevoelens van **machteloosheid en defeatisme**. Als men wil dat er iets ten goede verandert, moet men mensen een hoopvol perspectief bieden. En aantonen hoe ze zelf deel van de oplossing kunnen zijn."

4. Verwacht niet meer alle heil van multilaterale verdragen

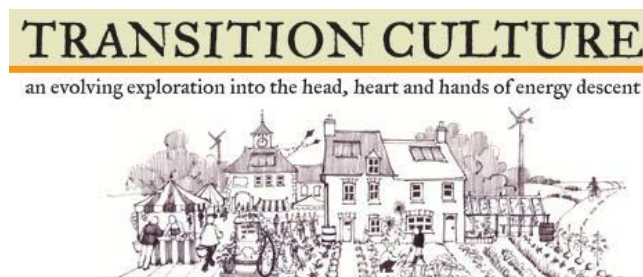
"Wellicht is een "inclusieve minilaterale" aanpak mogelijk bijvoorbeeld door de samenstelling van een wereldwijde **KlimaatRaad** (ecologische Veiligheidsraad) op basis van de UNFCCC-principes van gemeenschappelijke maar gedifferentieerde verantwoordelijkheid, met vertegenwoordigers van de meest bekwame, de meest verantwoordelijke én de meest kwetsbare staten. Zodat tegelijk met een beperkte en toch representatieve groep kan gewerkt worden. Een andere piste is die van **bilaterale verdragen** zoals het recent akkoord tussen Europa en China over de vermindering van broeikasgassen en de Europese steun voor een koolstofarme economie in China."

5. Blijf niet langer wachten op de VS

"Met de VS als het kan, zonder als het moet, is de boodschap. Een beperkte groep van landen kiest ervoor om sterkere verbintenissen aan te gaan. Dat is het model van **versterkte samenwerking** dat binnen de Europese Unie al wordt toegepast (bijvoorbeeld voor Schengen, de Eurozone). Het is het model van verschillende snelheden op vlak van klimaatbeleid: een groep van landen loopt voorop, is klimaatprogressiever en biedt een model ter navolging aan. De bedoeling blijft dat de andere landen uiteindelijk volgen. Veel internationale verdragen zijn op die manier tot stand gekomen."

6. Verwacht niet langer alle heil van de natiestaten

"De 21ste eeuw wordt de eeuw van **de steden**; het grootste deel van de wereldbevolking leeft in steden en de grote metropolen kunnen het verschil maken. Als zij kiezen voor een duurzame transitie trekken ze de rest mee. Zo is er de internationale vereniging van lokale besturen, ICLEI (Local Governments for Sustainability) die maar liefst 1200 lokale steden en regio's groepeerd (...) Ook de beweging 'Transition Towns' van Rob Hopkins mikt op een verandering van onderop, waarbij burgers het voortouw nemen en lokale besturen trachten te overtuigen. In het 'Transitie Handboek' wordt uitdrukkelijk ingezet op het uitbouwen van lokale veerkracht om de schokken van grondstoffenschaarste en klimaatverandering te kunnen opvangen."

7. Leg niet alle nadruk op klimaatbeleid in strikte zin

"Het heeft iets aanmatigends om het klimaat te willen beheersen met het reguleren van de uitstoot van broeikasgassen. Door de focus helemaal te leggen op emissiebeperkingen, mobiliseer je vooral tegenstanders omdat dergelijke reducties iedereen pijn doen. Donald Pols, hoofd van het klimaatprogramma van het Wereld Natuur Fonds, verwacht dan ook meer heil van "een benadering die uitgaat van de behoeften van mensen aan betaalbare en schone energie, aan natuur (bossen), energiebesparing, maatregelen om het hoofd te bieden aan de klimaatverandering. We hebben veeleer nood aan een groot **internationaal energie-akkoord**, dan aan een klimaatakkoord..."

8. Leg niet alle nadruk op de vermindering van CO2

"CO2 is het belangrijkste broeikasgas, maar ook de moeilijkste stof om op grote schaal en op korte termijn aan te pakken. CO2 heeft bovendien een zeer lange verblijfstijd in de atmosfeer. (...) Maar het klimaatbeleid heeft dringend nood aan waarneembare successen op korte termijn. Terwijl er een **hele reeks broeikasgassen is met een sterker effect** op het klimaat dan CO2 en met een veel kortere verblijfsduur in de atmosfeer, **die toch veel makkelijker kunnen teruggedrongen** worden: black carbon (roet), methaan, troposferisch ozon en koelgassen zoals HFC's. Zij zouden samen goed zijn voor zo'n 40 procent van de klimaatverandering. Door het klimaatbeleid meer toe te spitsen op deze stoffen, kan op korte termijn veel meer vooruitgang geboekt worden. (...) Het terugdringen van deze stoffen heeft het voordeel dat er ook directe baten zijn voor de volksgezondheid."

9. Maak van Adaptatie een Prioriteit

"We moeten ons aanpassen aan 'blijvende klimaatverandering.' (...) "De wereld staat voor **nooit geziene uitdagingen** op vlak van waterbeheerswerken in armere regio's, evacuatie van bedreigde eilandengroepen en kustzones, opvang van klimaat-vluchtelingen, inrichting van nieuwe leefzones, enz. Als de wereldgemeenschap erin slaagt hier een beslissende rol te spelen en zo kan vermijden dat het ieder voor zich wordt en dat de zwakste staten en volken aan

hun lot worden overgelaten, zal ook de politieke wil groeien om tegelijk meer werk te maken van preventie en emissieverminderingen. Op termijn zal iedereen begrijpen dat blijven dweilen met de kraan open, uitzichtloos is."

10. Breng alle onderzoek naar geo-engineering dringend onder VN-controle

"Geo-engineering kan net zoals adaptatie nooit een alternatief zijn voor echt klimaatbeleid gebaseerd op preventie (mitigatie). Maar anderzijds wijzen verschillende auteurs erop dat de situatie intussen zo dramatisch geworden is, dat we een worst case scenario en een absoluut noodscenario niet meer helemaal kunnen of mogen uitsluiten. (...) Er kunnen drie grote categorieën van geo-engineering onderscheiden worden :

1. SRM : "solar radiation management" : bijv. het inbrengen van zwavelhoudend aerosols in de atmosfeer (wat een koelend effect zou hebben) of het terugkaatsen van zonnestraling via "cool roofs" of met reuzespiegels in de ruimte
2. Watergebaseerde technieken : bijv. het "bevuchten" van de oceanen ("ocean fertilization") met ijzerdeeltjes die CO2 zouden vasthouden, of het kweken op grote schaal van algen die CO2 zouden opnemen (en biobrandstoffen zouden produceren).
3. Landgebonden technieken: het capteren van CO2 uit de lucht (bijv. met kunstmatige bomen of fotosynthese), het opslaan van CO2 in de grond in de vorm van "biochar" (anaeroob gewonnen houtskool afkomstig van organisch afval), opvang en opslag (of sequestratie) van CO2 uit energiecentrales of de industrie (CCS). Deze laatste techniek is het verst gevorderd en al ruim aanvaard, ook in de EU.

Er zijn grote vragen bij de effectiviteit en de veiligheid van al deze technieken. Sommige zouden kunnen zorgen voor desastreuze neveneffecten. (...) De belangrijkste en betrouwbare vorm van geo-engineering blijft het massaal aanplanten van bossen. (...).

Een overzicht van de ETC Groep maakte anderzijds duidelijk dat geo-engineering al lang geen science fiction meer is, maar dat verschillende landen er al lange tijd mee experimenteren." (...)

Besluit

Eén enkele wonderoplossing bestaat niet. Wel is zonder meer duidelijk dat een verrottingsstrategie van nog meer van hetzelfde, van nog meer fossiele brandstoffen, milieuverwoesting en CO2-uitstoot, heilloos is. Er is dringend **nood aan een tweede ecologische golf van wereldwijd verzet** tegen de corporaties en regimes die gewetenloos de weg kiezen van eigen profijt ten koste van ons aller toekomst. Tegelijk dient gewerkt aan **verdere bewustwording** (het actief bestrijden van lobby's - het ontmaskeren van leugens – het zorgen voor een nuchtere weergave van feiten). Dat maakt het mogelijk om mensen ook aan te spreken op de positieve kansen van verandering. Verder onderhandelen binnen de VN om tot een oplossing te komen die door alle landen gedragen wordt, blijft nodig. Maar op korte termijn is er dringend nood aan **nieuwe onderhandelingsprocedures**. Waarbij de grote vervuilers verantwoordelijkheid opnemen, maar ook de meest kwetsbare staten gehoord worden. Er is absoluut nood aan **een coalitie van landen, streken, steden** die vooruit willen en een hoopvol perspectief kunnen uittekenen voor wie achterblijft. Maar ook de inzet van de onderhandelingen en akkoorden is aan herziening toe: om meer draagvlak te creëren moeten we **aantonen hoe maatregelen direct bijdragen** tot meer gezondheid en welvaart vooral in de minst ontwikkelde landen. Om de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen ook in de armste landen, zal **wereldwijde solidariteit** nodig zijn. Als die er komt, zal ook internationale samenwerking om de oorzaken van de klimaatverandering aan te pakken echt mogelijk worden. En kan de VN projecten van grootmachten om ons klimaat of onze oceanen op grote schaal te manipuleren, onder controle houden."

Johan Malcorps, september 2012

Voor de volledige versie: zie <http://www.dewereldmorgen.be/artikels/2012/11/29/tien-mogelijke-wegen-uit-de-klimaatimpasse>

Op weg naar Exit 11 ?

Zoals de meeste ecologische geschriften, heeft deze tekst **een hoog "wens-gehalte"**. Er moet van alles en nog wat anders aangepakt worden, maar is het omdat Johan Malcorps dat wil, dat dat ook zal gebeuren ?

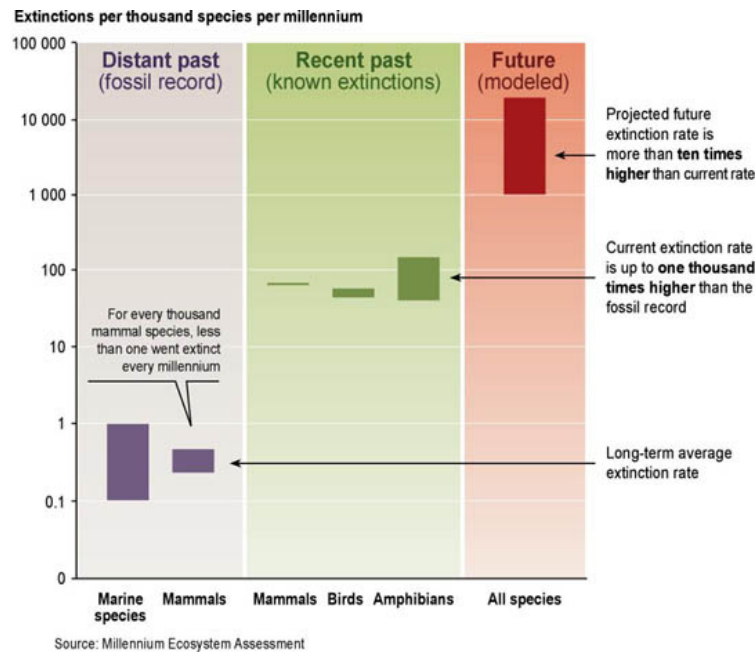
Zullen de maatregelen die er dan toch genomen worden, door **de menselijke traagheid** niet "too little, too late" zijn ? Te beperkt, te laat ?

Zullen **nieuwe menselijke activiteiten** die we nu nog niet kunnen voorzien, **de problemen niet nog erger maken** ? Het tijdschrift Vrede bracht zopas een overzicht van de plannen om op de oceanenbodem aan grondstoffenwinning te doen. Als die plannen doorgaan én als er zich daarbij grote vervuilingsschrampen afspelen, dan zijn "we" echt de broedkamers van het leven op de planeet aan het vernielen.

Houden we ook rekening met de mate waarin **mensen in staat zijn tot grootschalige maffiose praktijken** (ook met gevaarlijk afval), **tot terrorisme en oorlogvoeren** ? Het is slechts een kwestie van tijd voordat terreur en oorlog (weer eens) de biochemische en nucleaire toer opgaan.

Tot slot is er ook het feit dat Malcorps zoals de meeste andere mensen die over de klimaatchaos schrijven, **alleen maar over het klimaat schrijft. Terwijl er met onze planeet op ecologisch vlak veel meer aan de hand is.**

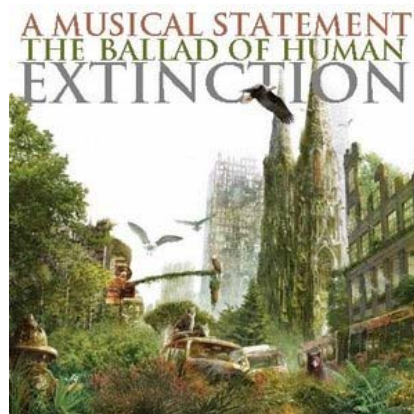
- ⚡ We veroorzaken momenteel ook **een ongekende vervuiling en vergiftiging van de hele planeet**, met bv. al ons landbouw- en ander vergif en al ons plasticafval dat uiteengevallen in minuscule deeltjes, wereldwijd in alle levende organismen, in het water, de bodem en de lucht aan het doordringen is. Met bij de mens onder andere talloze kankers tot gevolg.
- ⚡ We hebben **de zesde grote uitstervingsgolf** onder planten en dieren op ons geweten, een golf die van de vorige golven verschilt doordat hij zo snel gaat. Deze uitstervingsgolf treft ook voor de mens direct nuttige dieren. Wat als de landbouw straks zonder bijen en hommels valt voor het bestuivingswerk ?

- Door het optrekken van enorme steden en aanleggen van andere grootschalige constructies - van havens langs mijnen tot waterdammen - **vernielen we uitgestrekte natuurlijke biotopen**. Tot op de oceanbodem toe, waar men naar olie boort en binnenkort mineralen wil ontginnen.
- Enzovoort, enzoverder.
- En och ja, dan is er **nog de klimaatchaos**, met stijgende temperaturen en grilliger weerpatronen, waardoor ook nog eens veel biotopen zullen kapotgaan en soorten verdwijnen. En ook wij mensen het moeilijker zullen krijgen.

Hoe zou het mensdom - dat zijn kortzichtigheid en dommigheid al zo vaak bewezen heeft - ooit nog in staat kunnen zijn om het allemaal in goede banen te leiden ? Als zelfs een slimme groene jongen zoals Malcorps niet eens het totale plaatje ziet ?

Beschavingscrash als ultiem 'redmiddel'

Vanuit het standpunt van het "levensgeheel" op Aarde bekeken, moet je nuchter tot de conclusie komen dat **des te sneller de pretentieuze aap die zich 'Homo Sapiens' (de verstandige mens) noemt, er zelf het bijltje bij neerlegt, des te beter het is**. Des te beter ook als de huidige **hoogtechnologise beschaving** in elkaar stuikt. Want het zijn niet de Amazone-Indianen, de San/bosjesmannen of de woudpygmeeën die het leven op Aarde bedreigen. Het is de "beschaafde" mens met al zijn technologische vernietigingsmogelijkheden, die dat doet. Dat zijn systeem ineens stort, is echt niet ondenkbeeldig. Dat zou kunnen gebeuren door een aanenschakeling van aanhoudende financiële, energie-, klimaat- en andere crisissen. In Griekenland kregen ze daar al een voorsmaakje van. Met als gevolg onder andere dat mensen weer naar het platteland trokken om daar zelf hun voedsel te gaan winnen.

Er is één groot nadeel aan zulk een **gedwongen omschakeling onder druk van crisissen: ze verloopt onverbiddelijk wreed**. Ook in Griekenland heeft de crisis al tal van mensen tot zelfmoord gedwongen. Wereldwijd sterven er jaarlijks naar schatting zo'n 400.000 mensen door de gevolgen van de klimaatchaos. Vooral in het arme zuiden. Vooral mensen die vaak niet eens weten dat de vooral in het noorden veroorzaakte klimaatverandering hen hun leven kost.

Zouden we gezien de ernst van de situatie, niet eens proberen om iets echt efficiënts te doen ? De aantallen mensen te beperken. Daar zijn **geen barbaarse praktijken voor nodig. Integendeel. Wie kan er nu gekant zijn tegen** goed onderwijs (ook voor meisjes), tegen opvoeding tot verantwoord ouderschap, tegen gratis voorlichting en anticonceptiemiddelen, tegen veilige abortusvoorzieningen enzoverder ?

Geen gewone mens die daar tegen kan zijn. Jammer genoeg zijn er ook nog kapitalistische poenpakkers, godsdienstige dweppers en links-idealistische dromers. Hun drijfveren verhinderen hen te beseffen dat met elke mens die er bijkomt en die op zijn of haar beurt weer mensen bij maakt, de menselijk veroorzaakte ecologische catastrofes nog meer menselijk lijden zullen veroorzaken.

Jan-Pieter Everaerts

ECOLOGIE / VOEDING

"Rennes Ville Vivrière"

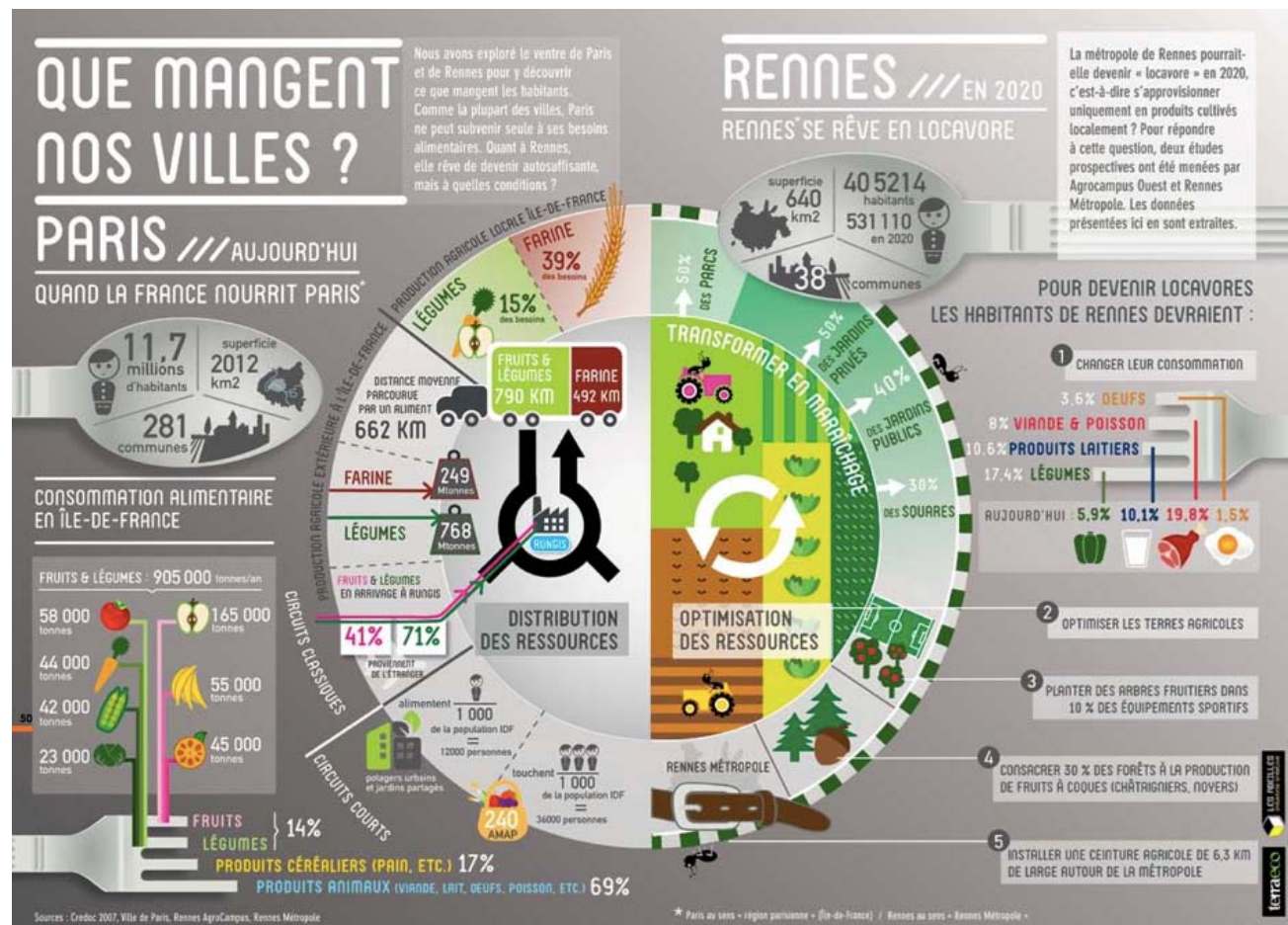
Als een stad zelf in haar voedsel voorziet

De west-Franse stad Rennes lijkt wat op Gent: ze telt 207.000 inwoners, het is een stad met veel studenten (meer dan 60.000) en er worden auto's geassembleerd. Maar de oppervlakte is anders: 50 km², terwijl Gent meer dan 150 km² groot is. Dat laatste is dan wel het gevolg van de fusie want de stad Gent met de Kanaalzone erbij is ook een 50 km² groot.

Catherine Darrot, een agronome aan de universiteit van Rennes II, is al een tijd bezig met een zeer interessant project: nagaan in hoeverre de stad haar eigen voedsel kan produceren. De ploeg rond haar heeft al heel wat studiewerk achter de rug en dat resulteerde onlangs in een publicatie onder de titel **Rennes Ville Vivrière**. Misschien best te vertalen als *Rennes zorgt zelf voor haar voedsel*.)

Twee scenario's werden bekeken, de eerste is de "tendanciel" (misschien best te vertalen als "de gangbare optie"): de huidige toestand wordt in de toekomst geprojecteerd: we blijven eten wat we gewoon waren om te eten. Er wordt geen openbaar groen of geen bijkomende privé-tuinen aangewend voor voedselproductie. Het enige grote verschil met nu is dat alle voedsel lokaal moet geproduceerd worden.

De tweede optie, "d'autonomie" (misschien best te vertalen als "de biologische optie" want alle producten krijgen het bio-label), wil de groene ruimten benutten, wil kwalitatieve producten telen, wil het ecosysteem levendig houden maar wil daar toch realistisch in zijn omdat ze bang zijn voor kritiek wegens een te extreem scenario. Deze optie kiest ook voor een vermindering van de vleesconsumptie omdat dieren veel ruimte nodig hebben en omdat ze veel energierijk voedsel gebruiken. In de plaats worden er dan meer groenten, fruit en granen gegeten. Voedselverspilling wordt opgespoord om ze van 30 naar 20% terug te dringen. Er wordt vanuit gegaan dat iedereen gemiddeld per dag 2000 calorieën nodig heeft (momenteel gebruiken we 2300 calorieën, wat teveel is).

Van voedingsmodel naar landbouwmodel

Eens deze scenario's op punt gesteld konden de studenten aan het werk voor de hoofdopdracht, nl; de stap van een voedingsmodel naar een landbouwmodel.

Dat betekende de berekening van het nodige aantal calorieën, van de waarde van de voedingsstoffen in cal, dus ook van de te produceren hoeveelheden producten, van de oppervlakte die daarvoor nodig is, in de toekomst, zowel in 2020 als in 2040; want tegen dan verwachten we een bevolkingsstijging.

Hoeveel grond is nodig ?

Het resultaat na al die berekeningen toont dat er **0,30 ha nodig zijn in de gangbare teelt en 0,18 ha in de biologische optie. Bijgevolg kan deze voeding niet binnen de huidige stadsgrenzen geproduceerd worden** (die grenzen liggen nu op een 14 km van het centrum) en in de gangbare teelt zou 22 % van de productie binnen de stadsgrenzen geteeld worden. In de biologische optie zouden 39 % zo geteeld worden Voor 2040 zijn die cijfers respectievelijk 16 en 27%. Hier komt duidelijk naar voor dat er **minder grond nodig is voor het 2de, biologische scenario omdat er minder dieren gehouden worden en omdat de voeding evenwichtiger samengesteld is.**

Waar halen we de rest van de voeding dan vandaan? In een band rond de stad van 15 km voor de gangbare optie en van 8 km voor de bioteelt (voor 2040 zijn die cijfers : 26 en 12 km)

Wie wil lokale producten ?

Uit een enquête bij 150 personen blijkt dat **de inwoners graag meer lokale producten zouden kopen indien** ze beter te herkennen en makkelijker te verkrijgen zijn. Liefst in een voedingswinkel en in de nabijheid van verkeersknooppunten en grote bedrijven. Daar werd verder onderzoek naar gedaan en er werd ook gekeken naar de gevolgen voor de tewerkstelling.

Ter plekke telen en verwerken

Om de keten tussen producent en consument te verkorten werd het stedelijk gebied opgedeeld in **productiedistricten** die in 2020 autonoom zouden kunnen zijn voor hun voeding, inclusief mogelijke verwerking en verkoop. Het komt er dus op aan om districten uit te tekenen die bestaan uit delen met een tekort aan teeltgronden en delen met een overschot. Uiteraard zullen die delen met overschot voor een stuk buiten de stadsgrenzen liggen.

Er zullen **twee types landbouwbedrijven** zijn ; de ene zijn eerder groentenbedrijven, de andere eerder veeteeltbedrijven met polyculturen. Producten worden in de districten verwerkt. Bestaande slachthuizen en melkerijen blijven bestaan en worden mogelijks aangepast, en nieuwe worden opgericht. Men zorgt er voor dat de afstand tussen plaats van productie ne van verwerking maximaal **10 km** is.

Alles dichtbij

Deze productiedistricten zullen gekoppeld worden aan **buurtwinkels**. Al wat nu al onder *de korte keten* valt (boerenmarkten, CSA, abonnementen, thuisverkoop...) wordt behouden en er worden inspanningen gedaan om ze uit te breiden. Iedereen zou op minder dan **8 km** een verkooppunt moeten kunnen vinden.[dat lijkt me zeer ver] ("une distance assez courte pour être parcourue sans véhicule motorisé en un temps raisonnable..."). In Rennes kan men ook terugvallen op de voorbeelden van **winkels van boeren** (Brin d'Herbe: 2 winkels van 20 boeren die om beurt een gezamenlijke winkel uitbaten, en Douz'Arômes: 12 boeren). Op die manier slagen de studenten erin om 11 districten uit te tekenen.

Jobs ?

Het aantal landbouwbedrijven zal natuurlijk stijgen in het bio-scenario omdat er **meer werk** is aan de groenten dan aan de veeteelt. Anderzijds wordt er van de consumenten verwacht dat ze meer zelf koken en minder klaargemaakte dingen kopen. Dat zou voor wat minder tewerkstelling kunnen zorgen, maar die zou beperkt zijn omdat in elk district ook verwerking voorzien wordt. Hetzelfde kan gezegd worden van de winkels: minder grote winkels, maar meer kleine. Het is erg moeilijk om de totale tewerkstelling te berekenen maar volgens de studenten zou die in totaal op 13.000 jobs neerkomen, tegenover de 12.000 nu. Voeg daarbij dat er misschien **meer aangenaam** werk zal zijn door de verbetering van het buurtleven, de grotere betrokkenheid...

Parken en tuinen

Er werd aan de inwoners van Rennes ook gevraagd of ze het zagen zitten om **groenten te zien groeien in de parken**. Ze hebben massaal ja geantwoord: **84%** volgens dezelfde kleine enquête bij 150 personen. De helft ervan wou zelfs actief meewerken in die parken. De parken van de toekomst zullen dus voedselbronnen zijn.

En in **privétuinen** dan ? Hoe verder men van het stadscentrum weggaat, des te meer tuiniers men vindt. Deze tuiniers leveren eerder aan burens en vrienden. Vooral in crisistijden wint het tuinieren aan belang, of ook het zoeken naar een producent in de omgeving . De zondags- of vrije tijdstuiniers hebben hun **kennis** van huis uit geleerd. Verder uitbreiding van dit tuinieren veronderstelt dus dat er manieren gezocht worden om kennis bij te brengen. Daar moet nu mee gestart worden omdat niet iedereen de kans kreeg om die kennis thuis op te doen.

Naar een groene en zelfvoorzienende stad

De studenten hebben de grenzen van het huidige **systeem in vraag** gesteld. Zowel de professionele boer als de zondagstuinier hebben er hun plaats in, de individuele en de collectieve productie, ook zowel de landbouwgrond als de andere groene ruimten, allen worden ze gevaloriseerd..

Dit model is **het model van de toekomst**, zowel in de arme landen als in de westerse steden die getroffen zijn door de crisis (bijvoorbeeld Detroit, en nu Griekenland) en misschien ook in Rennes wanneer er een economische- of energiecrisis is, maar ook nu al als we ons willen verzetten tegen een voedselvoorziening op basis van hectisch gemondialiseerd vervoer om te komen tot een lokaal georganiseerd systeem op een rustigere basis.

Rik Deconinck

MEDIA / ECOLOGIE

Tragikomisch 'ecologisch'

Wat kunnen mensen on-consequent zijn in hun 'milieu-gedrag'. Een paar voorbeeldjes.

- ε Tijdje geleden was ik te gast op een grote school. Kregen we daar een mooi uitgave van het **schooltijdschrift**. Thema: de school is heel milieubewust bezig. De directeur klopte zich daarvoor op de borst. Maar dat schooltijdschrift werd aangeboden in een plastic verpakking. In die verpakking zat niet alleen het luxueuze tijdschrift, maar nog een tweede plastic. In die plastic zat vervolgens een derde plastic: een klein tasje, met daarop het logo van de school. **Drie plasticen zakjes ineen én dan nog denken dat je milieubewust bezig bent.** Hoeveel tragikomischer kan het (zelf-)bedrog nog

worden ?

- ⚡ Recenter voorbeeld. Het tijdschrift **MO viert zijn 10 jarig bestaan** met een dik 100ste nummer. In de recyclageplastic (positief punt) waarin MO verzonden wordt, zat ook een nummer van 'Print is dood', het tijdschrift van het jongerenmedia-agentschap Stamp Media. Plus een enveloppe met een brief. Die brief titelt: **"Een hartelijke dank aan onze trouwe abonnee van het MO Magazine"**. Blijkt dat MO zijn lezers een prijsvoordeel van 380 Euro aanbiedt op een **"5-sterrenrondreis door Turkije"**. **"Voor u als abonnee van het MO Magazine, slechts 129 Euro". 5-sterren ?** Je zou verwachten dat die van Mo voor sober-maar-gelukkig-avontuurlijk kiezen. Met logies bij mensen ter plekke. Onder de vermelding van de prijs van 129 Euro trekt nog iets de aandacht: **"Geen luchthaventoelagen !"** Ze gaan **met het vliegtuig** ? Wel ja. Je vliegt **"met een gerenommeerde luchtvaartmaatschappij"**. En MO dan maar klagen over de **klimaatopwarming** . . .
- ⚡ In de MO zelf vind je vooraan **"De mooiste momenten"** van 6 medewerkers. Je mag 6 keer raden of er één moment bij is dat zich in België afspeelt, bv. een ontmoeting hier met iemand uit de wijde wereld waarover Mo bericht. Neen dus. Rusland-China-grensgebied, Teheran, Bahrein, La Paz, Tahirplein, Oost-Congo en Libië. Ze vliegtuigreizen wat af, die MO-journalisten. **Reizen voor je job** ... Er zijn er die dat weten te flikken.
- ⚡ De cover van de 100ste MO werd gevuld met belangrijke termen zoals "Verenigde Naties", "Internationale handel", "Energie", "Rechtvaardigheid", "Klimaat", "Biobrandstoffen", "Water" ... Er is één belangrijke term die u tevergeefs zult zoeken. Over die term ook geen artikel. Die term gebruiken zou overigens helpen begrijpen waarom de jongeren van **Stampmedia een heel tijdschrift maakten over "Gas-boetes"**. Een scoutsmeisje klaagt die boetes aan: **"We zijn een repressieve samenleving aan het worden als fundamentele vrijheden zoals rondhangen met vrienden gesanctioneerd worden."** Tien, hier in Limbourg heb ik daar geen last van. Omdat het hier nog niet overbevolkt is ? **Aldous Huxley** - die van "Brave New World" - voorzag al in 1958 dat de democratie bedreigd zou worden door overbevolking. Maar een halve eeuw later vertikken zelfs 'progressieve' journalisten het nog altijd om de aantallen van hun eigen diersoort kritisch te bekijken. Voor wanneer in MO dan maar een reportage over struisvogels ? (jpe)

MILIEU

WWF België stelt nieuwe viswijzer voor

Dit jaar brengt WWF België een nieuwe en verbeterde viswijzer uit. De viswijzer 2012 is een gids die op een duidelijke manier de meeste vissoorten weergeeft die op de Belgische markt beschikbaar zijn en aanduidt welke van deze vissen op een duurzame manier gevangen worden.

Er zijn drie categorieën.

De eerste categorie (groen) bevat de vissoorten die de beste keuze vormen voor de consument. In deze categorie is er sprake van goed beheerde kweek, er is geen overbevissing en er is minimale of beperkte schade aan het milieu. Sommige vissen uit deze categorie hebben ook het MSC-label. Dit label garandeert dat de vissen op duurzame wijze gevangen zijn

De tweede categorie (oranje) vormt de tweede keuze ten opzichte van vissen in de groene categorie. We raden aan deze vissen slechts met mate te gebruiken vanwege het feit dat er toch nog problemen zijn met de kweek of de vangst.

De derde categorie (rood) bevat overbeviste soorten, waarvan sommigen met uitsterven bedreigd zijn en vissen waarvan de vangst of kweek erg schadelijk is voor het milieu (bijvoorbeeld door de CO2-uitstoot, gevolgen voor de zeebodem en/of grote bijvangst). We moeten vermijden deze vissen te eten.

Download de viswijzer en neem hem overal met je mee: naar de winkel, in een restaurant, ... Zo kan je altijd een doordachte keuze maken!

<http://www.wwf.be/nl/wat-doet-wwf/impact-verminderen/de-duurzame-toekomst-de-visvangst-verzekeren/aankoopmethoden/viswijzer-2012/904>

LEZERSREACTIES

Heeft Europese boer nog toekomst ? (DGB 806)

Een serieus werkstuk !

Maar links in het algemeen en ook DWM was afwezig, Groeten, R.

Vrij goed nummer over de boeren, maar ook vrij lang, of de mensen baat hebben met alle details van Bioplanet weet ik niet, het was niet gepast dat mag duidelijk zijn maar kan beknopter geschetst worden Zo ook de mediaberichtgeving over de verkeershinder waar je zelf ook bijna een blz. over schrijft. Groetjes, B

Er valt toch iets te zeggen voor socialisme... of toch voor een alternatief voor de "vrije" markt.

De vergelijking hierna vind ik een beetje vreemd. Bij mijn weten verkoopt Aldi geen Coca-Cola. Dus: of je vergelijkt Aldi met Aldi, of merk met merk. In Frankrijk is wijn goedkoper dan cola en zoals een Catalaanse vriend vorige zomer opmerkte: dit is het

paradijs. Een liter wijn kost (in een co-op) minder dan een liter benzine en hij heeft gelijk. Dat zijn geestige, maar foute vergelijkingen, zoals “een Afrikaan verdient maar twee dollar per dag”.

Bij mijn weten protesteren de boeren niet tegen de vrije markt, noch tegen de conglomeraten of wereldwijde voedselspeculanten. Welke economische logica lees ik nu in een zin als: Met 450 miljoen euro zou de Europese melkproductie met twee procent verminderd kunnen worden (drie miljoen ton melk aan 15 eurocent per kg melk).

Er staat dus dat de EU geld moet uitgeven om de productie te verminderen, dwz iedereen een prijs te garanderen. Dat is geen socialisme, dat is geen kapitalisme, dat is puur **corporatisme**.

En melk weggieten ipv daklozen en minderbedeelden te helpen, waar halen ze het. Dat doen ze dus telkens opnieuw, met de hun gekende arrogantie.

Kijk, het is niet omdat ze nu protesteren tegen “de liberalisering” dat ze daarom ook maar 1cm naar links of groen zouden opschuiven.

Maar goed, gr, E.

Atheïst Ferrer herdacht (DGB 807)

Zeer goed nummer over atheïsme; enne, zoals je wellicht gelezen hebt heeft **Vermeersch een hartoperatie** ondergaan (positief verlopen); het zou misschien fijn zijn een spoedig herstel toe te wensen. Het blijft al bij al een heel waardevolle mens. Mvgr, T

Die wensen zijn inmiddels verzonden en Etienne heeft er al voor bedankt ook. (jp)

Bekijk dit eens: **de geschiedenis van de mens in twee minuten !**

http://www.youtube.com/watch_popup?v=MrqgD_Tsy4Q

AFGODERIJ

"Principes sharia vormen belangrijkste bron voor wetgeving"

"De Egyptische grondwetscommissie heeft het ontwerp voor een nieuwe grondwet goedgekeurd. Net als onder het bewind van voormalig president Moebarak zal de grondwet een verwijzing naar de sharia bevatten. Huidig president Mursi zal het ontwerp nu in een referendum aan de bevolking voorleggen."

Zo opent het VRT-webstek-bericht over de goedkeuring van het ontwerp voor een nieuwe Egyptische grondwet. Dat er in de nieuwe grondwet een verwijzing naar de **sharia**, de islamitische wet, staat, dat "was ook zo onder het regime van voormalig president Hosni Moebarak" stelt de VRT. "Het tweede artikel van de grondwet formuleert dat zo: 'de principes van de sharia vormen de belangrijkste bron voor de wetgeving'. Nieuw is dat de religieuze universiteit al-Azhar in Caïro, een belangrijk centrum voor het soennisme, geadviseerd zal worden over die "principes van de sharia".

Salafistische fundamentalisten hadden volgens de VRT meer verwacht, maar de "liberalen, linkse partijen en leden van de koptisch christelijke minderheid wilden niet verder gaan dan wat de oude grondwet al voorschreef."

"Naast de islam zullen het jodendom en het christendom de belangrijkste bron zijn van wetgeving voor die bepaalde minderheden. Anderzijds wordt **religieuze vrijheid beperkt tot** moslims, joden en christenen, **de "volkeren van het boek"**."

Je zal maar atheïst wezen in het toonaangevende land van de Arabische regio.

Ondertussen is er **binnen de commissie** die over de grondwet gaat, al veel *onenigheid*. De liberalen, linkse partijen en de christenen weigerden om het ontwerp goed te keuren. VRT: "Zij vrezen onder meer dat "het belang van familiewaarden" gebruikt kan worden om de vrijheid van meningsuiting te ondermijnen. Ook is er geen enkele bepaling dat de gelijkheid tussen mannen en vrouwen in Egypte garandeert."

http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/buitenland/121129_grondwet_egypte

GLOBALISERING

"Nee, de wereld is geen dorp"

Studie toont grenzen aan globalisering"

Onder bovenstaande titels brengt journalist Jan-Frederik Abbeloos op De Standaard.be verslag uit van de nieuwe **DHL Global Connectedness Index**. "Die index geeft weer hoezeer landen met elkaar verbonden zijn door handel, migratie, investeringen en communicatie."

Volgens de index is "de wereld vandaag minder verbonden via handel, migratie, investeringen of communicatie dan vijf jaar geleden." **"De globalisering kreeg een flinke dreun door de financiële crisis die midden 2007 losbarstte.** Kapitaalstromen en handel kwamen sindsdien onder druk te staan, onzekerheid deed de blik naar binnen keren, op zoek naar houvast. Overheden trokken het belang van vrijhandel in twijfel. Sinds 2009 komt de globalisering opnieuw traag op gang, maar het niveau van 2007 wordt volgens het rapport nog lang niet gehaald."

De auteurs, de professoren Pankaj Ghemawat en Steven Altman, stellen dat we de mate overschatten waarin grenzen verdampt zijn of afstanden gekrompen. "Zo vinden de meeste internationale contacten plaats binnen continenten, niet ertussen. De gemiddelde afstand die een internationaal telefoontje, een krat exportgoederen of een betaling aflegt is volgens de auteurs tussen de 3.900 en 4.750 kilometer. Of hoe de afstand tussen pakweg Australië en België ook vandaag te groot blijft om echt intense contacten toe te staan. Vooral op vlak van handel geldt het adagium **'beter een goede buur dan een verre vriend.'** **Handel wordt voornamelijk gedreven tussen buurlanden.** België is daar een typevoorbeeld van. Ruim de helft van onze export vloeit naar Duitsland, Frankrijk, Nederland en het Verenigde Koninkrijk. **Zelfs in de 'grenzeloze' virtuele wereld hebben we vooral contacten met mensen uit eigen land,** uit de eigen buurt. We kunnen met iedereen in de wereld vriendjes worden op Facebook, maar volgens de auteurs komt gemiddeld minder dan 15 procent van iemands vrienden op Facebook uit het buitenland."

"Sommige landen hebben meer internationale banden dan andere. Nederland bijvoorbeeld staat met stip op één als het meest geglobaliseerde land ter wereld, gevolgd door Singapore, Luxemburg en Ierland. België staat op een fraaie zevende plaats." (...) Het hoeft niet te verwonderen dat **sterk geglobaliseerde landen vaak kleinere landen zijn.** Zij zijn in grotere mate afhankelijk van het buitenland voor goederen en diensten." (...)

"Dat negen van de top tien-landen ook **Europees** zijn, weerspiegelt volgens de auteurs het blijvende grote globale belang van" het continent. "Zo leveren Europa en de Verenigde Staten hoogtechnologische, kennis-intensieve diensten en goederen aan de rest van de wereld." (...)

"Tot slot valt op dat het **vooral rijke landen** zijn die sterke globale banden hebben. Landen die achteraan de globaliseringsranglijst bengelen – zoals Myanmar, Paraguay of rode lantaarn Burundi – behoren tot de armere landen in de wereld. Niet dat deze landen geen buitenlandse contacten kennen, maar ze verzinken in het niets bij de stromen die langs rijkere landen passeren. De vraag is dan of landen arm zijn omdat ze relatief gesloten zijn of omgekeerd. Voor de auteurs is de relatie duidelijk: meer openheid zorgt voor meer welvaart."

Waarbij dan de bedenking moet gemaakt worden dat **welvaart nog geen welzijn** is en dat je aan een teveel aan openheid ook kan tenonder gaan. Zie het klassieke voorbeeld van de Amerikaanse "Indianen" toen ze massa's Europese gasten op bezoek kregen.

Niet vergeten tot slot dat het hier om een studie van **DHL** gaat en DHL is nu eenmaal een bedrijf dat voordeel heeft bij de globalisering. (zie http://www.dhl.com/en/about_us/logistics_insights/global_connectedness_index_2012.html)

De Groene Belg-Abonnement

Voor ieder met beperkt budget: 10 tot 25 Euro / jaar

Gewoon abonnement: 50 Euro / jaar

Steunabonnement: 75 of 100 of ... Euro / jaar

Abonnement te betalen op BE13-4253-1567-1139 - BIC: KREDBEBB

van vzw Mediadoc, Broux 73, 4830 Limbourg www.mediadoc.be - www.degroenebelg.be

De Groene Belg is een onafhankelijke uitgave van vzw Mediadoc. Voor alle correspondentie: mediadoc.diva@skynet.be